

Jövőre életbe lép a szerződtetési rendszer

Tegnap délelőtt tartották a Szegedi Nemzeti Színházban az idei évadot záró társulati ülést. A színház megjelent művészeit, műszaki és technikai dolgozóit Kormos Lajos érdemes művész köszöntötte, majd Vaszy Viktor igazgató tartott beszámolót. A többi között ismertette, hogy a színház — a tájékoztatásokat is beszámítva — az idei évadban 550 előadást tartott. Legtöbbet — 169-et — a Kamara, legkevesebbet — 120-at — a próza. Az operaegyüttes 116 előadást, az operettegyüttes pedig 115-öt tartott. A továbbiakban Vaszy Viktor bejelentette, hogy a következő színházi évadban életbe lép a szerződtetési rendszer. Ez azt jelenti, hogy a végleges

alkalmazások megszűnnek és a színház éves szerződéseket köt tagjaival.

A beszámoló után Eötvös Erzsébet a szakszervezet munkáját ismertette, majd Halasi Iván gazdasági igazgató bejelentette, hogy a színház az elmúlt évadban teljesítette bevételi tervét.

Az évad művészi munkáját Bozóky István főrendező értékelte.

Ezután Juhász Nagy Antal, az SZMT elnökségének képviselőjében Alpár Mária-nak, Jászai Lászlónak és Sinkó Györgynek átadta a szakszervezetek idei Juhász Gyula-díjait.

Felszólalt a társulati ülésen Annus Antal, a városi tanács művelődésügyi osztályának csoportvezetője is.

A Manon Lescaut felújítása

Szép ajándékot nyújtott át az évad végén a Szegedi Nemzeti Színház a közönségnek: a Manon Lescaut felújítását. Valóban ajándék volt ez a produkció. Egyrészt azért, mert a pénteki bemutató után ebben az évadban már csak egy előadás lesz belőle, a mai, a vasárnapi, a szezonzáró előadás. Másrészt azért is ajándék, mert sikerült szép produkció ez a felújítás, olyan, amelynek minden néző, színházzszerető ember szívből örül.

Két új szereplőt láttunk a produkcióban: Karikó Teréz és Gyimesi Kálmán. De új volt a felújítás legfőbb főszereplője, a karmester is. Az előadást Szalatsy István vezényletével hallhatjuk. A karmester igazi drámai zenét varázsolt elő a zenekarból, s magas színvonalú, pontos munkával közvetítette a zene gazdag érzelemvilágát. Különösen a negyedik felvonás intonálásának erőteljességét, ennek

az ízig-veéig drámai zenének karakterisztikus megfogalmazását emeljük ki a karmester és a zenekar teljesítményéből.

A címszereplő Karikó Teréz drámaian erőteljes és lírai színpadon szép előadást nyújtott. A szöveg szépségének minden részlete hitelesen és erőteljesen szólalt meg Karikó Teréz tolmácsolásában. Kiemelkedően sikerültek és jellegzetesek voltak a művésznő nagyívű dallamformálásai. Színészi játéka, jellemformálása is magas színvonalú volt. Úgy állította színpadra Manont, ahogyan a szerzők elképzelték: megértjük, miért kárhozott el érte Renato des Grieux lovag.

Testvérét Gyimesi Kálmán formálta meg. Erőteljes, színvonalas alakítás volt ez is. Főképpen a második felvonás drámai jelenetét emeljük ki a jól megformált szerep szép pillanatai közül.

Ü. L.

Szegedi író elbeszélése tv-filmen

Mocsár Gábor Pirostövű nád című elbeszéléskötete sikert aratott a közönség körében és kivívta a kritikusok elismerését is. A televízió is felfigyelt a Szegeden élő író munkájára: kötetének címadó elbeszéléseiből film készül.

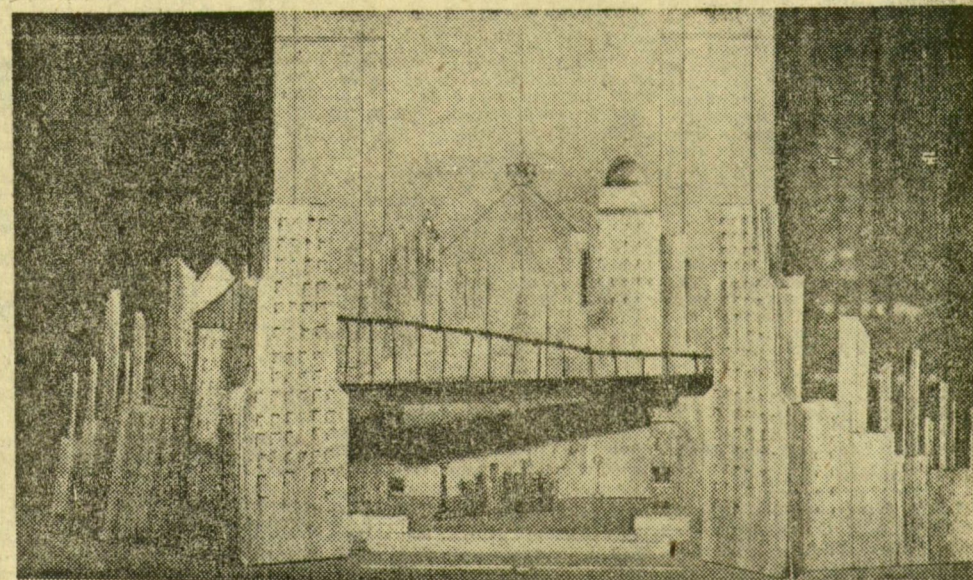
Szőnyi Sándor rendező vezetésével már második hete folyik a tv-film forgatása. A felvételeket Mestyán Tibor operatőr irányítja. A Pirostövű nád mai témájú elbeszélése, amely két termelőszövetkezeti elnök összekocanásának történetében időszerű problémát vet fel: a társadalmi felelősség kérdését; a szocialista erkölccsel foglalkozik. Jellegzetes alakjai, fordulatos cselekmények egyaránt alkalmassá teszik a megfilmesítésre.

A készülő tv-film főszereplői között találjuk Avar Istvánt, Dávid Kiss Ferencet, s egy színművészeti főiskolai hallgatót: Meszléry Juditot.

Újabb nyári munkalehetőségek a diákoknak

Az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is gondoskodik arról a KISZ Szeged városi bizottsága, hogy a tanulók a nyári szünetben dolgozhassanak. A tanév utolsó napjaiban ismertették a diákokkal, hogy mehetnek a nyáron dolgozni. Így helyezkedett el sok szegedi tanuló a konzervgyárban, az építőiparban, a MESZÖV-nél és a 10-es AKÖV-nél. Most újabb két munkalehetőséget biztosít a KISZ a fiataloknak. Az egyik: a KISZ városi bizottsága szervezi a szabadidő játékokra

A West Side Story társulata

(Siflis felv.)

A West Side Story színpadképének makettje. A színpad fölött 10 méter magasan 50 méter hosszú és 3 méter széles híd ível át. Ez a konstrukció nagy szerepet kap az előadásban

Az az együttes, amely az idei szabadidő játékokon Bernstein világhírű musical-remekét, a West Side Story-t színpadra állítja, alkalmi, stagione együttes. A társulat Norman McCann vezetésével alakult, kimondottan erre a produkcióra.

A 40 tagú csoportnak mintegy a fele a Harlequin-ballett tagja. Ez az együttes hat esztendővel ezelőtt alakult Londonban. A társulat két vezetője, John Gregory rendező-koreográfus és Helen Dines díszlet- és jelmeztervező — mint már jelentettük — az elmúlt hét végén két napra Szegedre látogatott. A játékok igazgatóságán bemutatták az előadás díszlettervét, tanulmányozták a szabadidő színpadot, s megbeszélték elképzeléseiket a játékok vezetőivel.

Mint a két vezetővel folytatott beszélgetésekből megtudtuk, az Harlequin-ballett sajátos feladatokat vállalt magára. A társulat a három világhírű angol balettegységet, a Royal-, a Festival- és a Rombert-balletten kívül a legismertebb angol balett-társulat, az együttes országosra mindenfelé ismerik. Az Harlequin-ballett ugyanis utazó együttes, olyasféle társulat, mint a mi Déryné Faluszínházunk, csak természetszerűleg jóval kisebb, nem állami vál-

lalkozás és nem színdarabokat, hanem balettet visz a nép közé. Hatesztendő tévékenységük alatt bejárták már Angliának szinte minden szabadidő és közsínházi színpadát, jártak iskolákban és minden olyan helyen, ahol játszani lehet, sőt még ott is, ahol — legalábbis a mi fogalmaink szerint — nem: templomokban. Az Harlequin-ballett valószínűleg a baletteloadásnak ezt a különös és szokatlan formáját, s felleptek többek között a II. világháború után újjáépült Coventry-i katedrálisban is. A közönség — amint angol vendégeink elmondták — először megrökönyödve fogadta ezeket az előadásokat, de aztán megszokta és megszerette őket.

Az együttes népművelő feladataiból következők, hogy műsorán nagy helyet kaptak a klasszikus balett alkotásai, Mendelssohn, Chopin, Csajkovszkij művei, de szerepelnek a műsorukban modern, sőt ultra-modern, úgynevezett konkrét zenét író szerzők alkotásai is. Az Harlequin-együttes ezek terjesztését, népszerűsítését is feladatának tekinti.

Az együttesben húsz balett-táncos szerepel. Ebből következők, hogy műsoraikban jórészt kamarabalettek szerepelnek. Működési területük — mint már mondtuk — elsősorban természetesen Anglia, de jártak már Belgiumban is. John Gregory többször szerepelt az Egyesült Államokban is. Magyarországi vendégszerelésük tehát végtermékben az együttes első nagyobb szabású külföldi útja. De csak az együttes: a szolisták külön-külön, a társulattól függetlenül a világnak jó egynéhány nagyvárosában szerepeltek már, Kanadától Ausztriáig.

A Szegeden járt John Gregory egyébként, aki feleségével, a balettmester Barbara Vernonnal együtt vezeti az Harlequin-ballettet, ízig-veéig színházi szakember, aki a baletten kívül dolgozott már prózai színészként, sőt rendezőként is és többek között Shakespeare több művét is színpadra állította. A díszlettervező Helen Dines is régóta dolgozik színházakban — első terveit 19 éves korában készítette — és az Harlequin-balletten kívül a West End Színháznak is készít díszlet- és jelmezterveket.

Az egész együttes augusztus 7-én érkezik Szegedre. Az első próbát 9-én tartják a szabadidő színpadon, s aztán naponta próbálnak, hogy a 14-i bemutatóra minden pontosan készen álljon.

Moldvay Győző egyiptomi útijegyzetei

A KÉK NÍLUS

völgyében

BÚCSÚ A FÁRAÓK FÖLDJÉTŐL

10. Felukkán, nílusi vitorlásokon látogattuk meg Asszuánál a Kitchener-szigetet, amelynek botanikus kertjében a trópusok mindenfajta növényét megtaláljuk. Ez az út Soó Rezsőnek, Kosuth-díjas botanikusunknak jelentett különös csemegét. Fáradságátlanul rőtta a csapásokat, tanulmányozta a szivárvány minden színében pompázó forróégből növényeket. Egy-egy ritka cserje, fa leveleiből, vagy kisebb növényből jutott gyűjtőzsákjába is, mely mindig oldalán függött.

A csoport két kerámikusművész tagja, Garányi József és Staindl Katalin arab zenészekkel akadt össze a szigeten. Alkudozásuk eredménye egy népi vonós hangszer, amely európai fülnek elég szokatlan hangokat ad, jól fog azonban mutatni az ilyenféle eszközöket gyűjtő ember lakásának falán.

Meleg szél borzolta a Nílus vizét és sűrűn megdöntötte vitorláinkat, miközben a balpart távolában villózó fehér épülethez közeledtünk. Riadalmat kelte elpattant az egyik korhadó merevítő kötélünk is, hajóinasunk, a mosolygó kis Juszuf azonban menetközben macskaügyességgel felkúszott az árbócra, összebogozta a csónkokat és néhány perc múlva már előttünk táncolt III. Aga Khán parti sziklára támaszkodó, pálmalombok közé rejtett luxusvillája. Fölötté pedig a fatimida stílusú mauzóleum!

Ki volt Aga Khán, aki e palotát lakta, s nem messzire alussza örök álmát? Mondták rá egy időben, hogy a világ leggazdagabb embere. Hivatala szerint: az izmaelita hitet követő penezesebb arabok egyházi fejedelme. Hogy oly gazdag ember hírében állt, mindenesetre e fejedelemnek köszönhetette. Híveinek ugyanis évente a testsúlyát kitevő arannyal kellett fizetniük az egyházi adót. Ez, figyelembe véve a Khán 110 kilogrammos testsúlyát és 80. életévét, valóban horribilis értékű növekedhetett.

Legutolsó felesége, az 1930-as évek ünnepeit párizsi szépségkirálynője ma is itt él, a leeresztett redőnyű ablakok palotájában. Ritkán megy az emberek közé. A mauzóleumba azonban naponta. S névjegye egy szál rózsza, mely frissen, üdén lobogtatja tüzes-piros szirmait a fehér carrarai márványból készült szarkofágon.

III. Aga Khán 1957-ben halt meg, s kicsit

fellelegezték az izmaeliták. Az egyház élére ugyanis fia került, aki Franciaországban él — és csak 67 kilós!

Elefánt-sziget, IV. Tuthmosis temploma. Bizony eléggé megviselte az idő ezt az építményt. Falai foghíjasak, díszítései kopottak, alig kivehetők. A több méter magas falak alján azonban gyermekek sűrűn szokatlan munkában. Méterrel méterre haladva sárral csapkodják be a domborműveket, régi hieroglifákat.

Számtalan hamisítványra gondolva, amivel élelmes arab férfiak meglepik a turistákat, azt hittük, sablont készítenek ezek a gyermekek, hogy otthon sokszorosítsák és eredeti faltörredé gyanánt szózzák a hiszékenyekre. Arab vezetőnk azonban gyorsan felvilágosított, hogy lényegében e műemlek óvása, gondozása zajlik szemünk előtt. A falra dobált sárral, ha kiszárad, a falak alját kiverő mállasztó sokat szívják le. Egyéb-ként egész Egyiptomban ezzel az egyszerű, olcsó művelettel konzerválják a műemlékeket.

Tuthmosis temploma őrzi a hajdan ide látogatót fáraók képegyeit, s közelében van Asszuánnak még egy nevezetessége, a Níló-méter. Már nevéből is következtethet az olvasó, hogy a Nílus vizének mércéjéről van szó. A part sziklafalában mélyrefutó folyosót nem oly régen fedték fel. Törmelékű volt teljesen betömődve. Kitisztogatták, s a kopott lépcsőökön mélybe haladva most jól kivehetők az egyiptomi írásjelek, amelyek az aknában süllyedő-emelkedő víz szintjét mutatták az év különböző szakaszaiban. A Níló-méter mélyen, hűvösben, a mindig színtét váltó víz locsogását hallgatva, jó volt egy kicsit megpihenni, s elrövedezni a múlton, idők zűgében, emberi szándékokon, melyek e tájat annyi vajadás közepette alakították.

Es megint egy napra Kairó, a négy millió lakosú és ezeracú város. Először az Arab Liga

Ilyen csónakokkal lehet Philae utazni

modern, impozáns épületével, találkoztunk, amely zászlódszobába öltözve Ben Bella algériai elnököt várta ezen a kimosakodott reggelen. Majd az Abdin palota következett, amelyet Iszmáil kedive építtetett, s 1874-től 1952-ig a királyok rezidenciája volt. 500 szobája, fogadóterme káprázatos díszítésekkel emlékeztet az egykori uralkodók szívesfietti pazarlására. (Berendezése részben izlám, részben olasz stílusú bútorokból áll, s mindig nagyon sok látogatót csalogat az épületbe.)

A forradalom nem volt finnyás, mindenestől átvette a nagyúri pompát hirdető épületet, mely most a Köztársaság-palotája név alatt szolgál a komoly bevételű jelentő idegenforgalomnak.

Sokat fényképeztünk, filmeztünk utolsó egyiptomi napunkon az El Tahrir téren levő klasszikus vonalú múzeumot is, amely igen gazdag áttekintést nyújt az ország műemlékeiről. A látogató, betartva az időrendbeliséget, alaposan elmélyedhet az „örög”, a „közép” és az „új királyság” különböző korszakainak életében, művészetben. Az óbirodalom anyagának egyik éke Kheopsz aranyoszobra. Igen értékes leletet jelent Ra-Hotep hercegnek és feleségének, Nefritnek arcképe is. A múmiák sorozatán túljutva, az újbirodalom lenyűgöző emelékeit jelentik a Tuthank-Amón sírból kikerült tárgyak. A fáraó számtalan használati eszköze, s az óriási három aranykoporsó, amelyben a bebalzsamozott test és a külön mumifikált belső részek nyugodtak.

Búcsú a fáraók földjéről. Búcsú az eszmélő arab világtól. Mint annyiszor az itt töltött hetek alatt, a búcsú pillanataiban is e világ kettősségével találkoztunk az Isis fedélzetén.

Isis. Luxushajó a javából. Könnyű, gyorsjárású. Most, ezen az utolsó éjszakán itt szenderg a tompán csillogó vén folyamon, időnként felkacsintva a partra, hol a Hilton Hotel huszadik emeletén amerikai és angol üzletemberek gint és whiskyt isznak jéggel, Coca-colával. Reggeli utasok, akik e karsú, könnyű hajón majd Luxorig, esetleg Asszuánig utaznak, Pihen a hajó, bordáin időnként loccsanva porlanak szét a hullámok. Pihennek a fedélzet és a gépház barna bőrű emberei is. De azt hiszem, ez a pihenés sok lázas gondolatától terhes. S az eléjük türemlő víziók között felmerül egy olyan kép is, amelyen a Hilton huszadik emeletének teraszán barna bőrű emberek isznak gint és whiskyt jéggel, szódával, s az Isis kis uszodájának smaragd zöld vizébe arabok ugrálnak ruganyos mozdulattal.

Jó reggelt, Kairó! Viszont látásra, kék Nílus királynője.

(Befejezésül képriport következik.)